

gentage, at til Statens Udvikling og Bestaaen er Embedsmandens Tjeneste mod Staten og mod det Hele ligesaa vigtig, ja vigtigere end de Tjenester, som den Enkelte udøver i forskjellige Retninger for Enkelte, og hvis Bederlag vistnok ikke altid er sikker, men derfor undertiden ogsaa er langt større, end han billigt kunde gjøre Fordring paa, og som nyder Fordeel af alle de lykkelige Omstændigheder, som han selv eller Conjuncturerne berede for ham.

Tscherning: Jeg vilde have rettet et Spørgsmaal til Finanzministeren, som i en vis Maade kan synes ønskeligt, fordi der ikke kan ændres noget i denne Sag, men det er ogsaa mere for at henlede Opmærksomheden derpaa. Jeg seer, at Holbæk er et af de Soldsteder, hvor man har beholdt et Soldinspectorat; nu har jeg den Overbeviisning, at det er et af de Steder, hvor en velbetalt Soldforvalter rundelig maa kunne overkomme Forretningerne. Jeg har nemlig den Mening, at det vel er et Soldsted, hvor der skeer meget betydelige Omsætninger i Capital, men hvor disse Omsætninger skee under saadanne Betingelser, at Soldopshyret er let; det er jo nemlig en indenfor By, saaledes at Soldopshyret i Holbæk vil kunne betragtes som lettere tiltrods for den store Omsætning, end mange af de meget mindre Hayne, som ligge mere aabent. Det var det Spørgsmaal, jeg havde tænkt mig at rette til Ministeren.

Jeg havde ikke tænkt at komme til at udtale mig mere, men den sidste ærede Taler har, saavidt jeg har forstaaet ham, henvendt endeel af sine Bemærkninger til mig, og derfor maa jeg gjøre et Par Modbemærkninger, eller rettere sagt give ham Medhold i Meget, og i det Meste af det, han har sagt, men derved ogsaa tilbeedsberøve det sin Betydning. Det er tilvisse ganske sandt, at vore Pengesforhold i en væsentlig Grad have havt Indflydelse paa den Stilling, som Embedsmændene vare komne i, og paa den ringe Anseelse, visse Classer af dem efterhaanden nøde med Hensyn til Maaden, hvorpaa de forvaltede deres Embeder; man kan jo omtale det høit uden at træde Nogen for nær, da der for Domstolene har været ikke saa Tilfælde, som have vidnet derom. Det er ogsaa ganske sikkert, at endeel af de Indlægter, de havde

dengang, vare nominelle, men det var dog ikke saaledes i den hele Tid, som er omtalt; det er ganske sikkert, at Embedsmændene i Aarene indtil 1815 og 1816 nominelt havde temmelig Lidt, uagtet dog ikke saa ganske Lidt ligeoverfor de Forhold, der forøvrigt bestode med Hensyn til Priserne o. s. v.; men havde de end temmelig Lidt dengang, saa var igjen deres Stilling i de nærmest paafølgende Aar ganske heldig; thi da vare de nominelle Værdier stegne betydeligt, og da var deres Stilling i den Henseende virkelig ikke at beklage. Men da vare de allerede indviklede i saadanne Livsforhold og hendragne i en saadan Kredss, at de ikke mere vare istand til at gjøre Modstand, og det er Fortsættelsen af denne Udvikling, som indtil for faa Aar siden eller maaskee indtil iaar, har bragt Bendulen med Hensyn til en stadig Forøgelse af Embedsgagerne til at svinge jaalange ud i en vis Retning, at vi nu komme til at hvile, trænge til maaskee igjen at lade Bendulen svinge temmelig langt i den modsatte Retning. Det er, saa at sige, et Naturprincip, og den gjør vel, som med Lempe søger at standse Bendulen underveis; thi standser man den med et voldsomt Slag, saa kommer der igjen et Tilbageslag; det er just denne Standning med Lempe af Bendulen, som jeg idetmindste for min Part har efterstræbt; jeg har troet, at vi endnu vare langt fra at være komne for langt i den modsatte Retning. Jeg vil meget gjerne indrømme, at det er vanskeligt at afgjøre, om 2,000 eller 2,100 eller 2,200 Rbd. er det rette Maal i det enkelte Tilfælde; men, hvad der er meget mindre vanskeligt at afgjøre, det er, at det høieste Maal er det farligste; naar man erkjender, at det laveste ikke er for knapt, saa er det høieste Maal det farligste, jaalange man ikke har omfattet hele Kredsen af Embeder, hvis Gagering skal fastsættes. Der er Hovedpunktet; naar vi engang komme saavidt, at vi kunne oversee denne hele Kredss, og det da skulde have vist sig, at der virkelig var nogen væsentlig Fare for, at Embederne ikke skulde blive eftertragtede af dygtige Mænd, saa er Tiden kommen til at lade Forandringer indtræde, thi Spørgsmaalet er hovedsagelig det: Bille dygtige og paalidelige Mænd under de